

Kritiek op argumenten voor btw op pensioen-uitvoering

De argumenten die het kabinet geeft om btw te gaan heffen op de uitvoering van pensioenen zijn op zijn best flinterdun.

Dit zegt Redmar Wolf, hoogleraar aan de VU en btw-specialist bij het advocatenbureau Baker & McKenzie. Hij reageert op de antwoorden op Kamervragen die staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën dinsdag naar de Tweede Kamer stuurde. Volgens Wolf zijn het eerder 'gelegenheidsargumenten', die worden gebruikt in een doelredenering om uit te komen op jaarlijks extra €110 mln aan inkomsten voor de schatkist.

Volgende week is er een plenair debat over dit onderdeel van het pensioenakkoord.

Verwondering

'Ik heb met toenemende verwondering de antwoorden gelezen', zegt Wolf. 'De Kamer wordt met een kluitje in het riet gestuurd. De antwoorden zijn niet pertinent onjuist, maar verre van volledig en objectief. Brusselse richtlijnen worden aangevoerd als reden om deze btw te gaan heffen, maar die richtlijn is juist bedoeld om kleinere pensioenfondsen tegemoet te komen. Ze mogen samenwerken en hun uitvoering uitbesteden aan een uitvoeringsorganisatie, zonder dat die btw-plichtig wordt. Daar zijn afspraken over gemaakt met de Belastingdienst, het is bevestigd door uitspraken van het Europese Hof van Justitie en de EU-regels op dit gebied zijn de afgelopen jaren niet aangepast.'

Financiën

Volgens het ministerie van Financiën behoort de btw dezelfde diensten op dezelfde wijze te behandelen. Als er op één markt sprake is van aanbieders die vrijgesteld zijn van btw en aanbieders die belast zijn met btw, dan wordt niet meer voldaan aan dit 'neutraliteitsvereiste'. Daarom worden dergelijk vrijstellingen gekoppeld aan de voorwaarde van concurrentieneutraliteit. Zodra daar niet meer aan voldaan wordt dient de vrijstelling te worden beëindigd, aldus Financiën.

Volgens het ministerie blijkt uit klachten van bedrijven dat de koepelvrijstelling voor aanbieders van pensioenadministratiediensten concurrentieverstorend werkt. Bepaalde aanbieders kunnen geen gebruik maken van de vrijstelling. Hierdoor moeten zij hun diensten met btw aanbieden. Omdat pensioenfondsen zijn vrijgesteld van btw kunnen zij dan aan hen in rekening gebrachte btw niet aftrek brengen. De

btw op de administratiediensten van aanbieders die dus niet in de koepel zitten werkt derhalve kostenverhogend en concurrentieverstorend, stelt Financiën. Uit een globale inventarisatie van de Belastingdienst blijkt dat enkele tientallen fondsen gebruik maken van de btw-vrijstelling.

Integraal

Over het door het kabinet beoogde gelijke speelveld tussen deze uitvoerders en commerciële dienstverleners zegt Wolf: 'Daar moet van geval tot geval naar gekeken worden. Nederland is nu het enige land dat bepaalde diensten integraal uitsluit van btw-vrijstelling, terwijl de btw-richtlijn daar in dit geval juist voor is bedoeld. Eerder waren dat bijvoorbeeld al automatiseringsdiensten, nu is het pensioenuitvoering. Het kabinet zegt dat omringende landen conform de EU-richtlijn werken, dat klopt, maar het volledige antwoord is dat bijvoorbeeld Engeland en België geen diensten integraal uitsluiten. Nederland loopt hier uit de pas.'

Volgens Edwin van Kasteren, fiscalist bij KPMG Meijburg & Co, is het nog niet duidelijk of uitsluiting van alleen pensioendiensten juridisch stand houdt. Van Kasteren vindt verstoring van de concurrentie niet het gevolg van de vrijstelling, maar van de wijze waarop de fiscus deze regel heeft toegepast. 'Sommige pensioenuitvoerders kregen de koepelvrijstelling wel, terwijl andere uitvoerders bij een andere inspecteur geen vrijstelling kregen. Dat werkt concurrentieverstorend', aldus de fiscalist. 'Dat los je op door alle fondsen vrij te stellen van btw of ze allemaal te laten betalen. Kennelijk is voor dat laatste gekozen, uit budgettaire overwegingen.'

Commerciële partijen

Volgens Wolf mag de concurrentie juist niet verstoord worden door commerciële partijen, die hun diensten gaan aanbieden in de vorm van een samenwerkingsverband om zo ook een btw-vrijstelling binnen te halen. Wolf voorspelt langlopende rechtszaken over dit besluit, als de Eerste of Tweede Kamer hier geen stokje voor steekt. 'Hier is naar geld gezocht, en dat is gevonden. Dat Brussel anders achter ons aankomt, is een gelegenheidsargument. Op deze manier is het budgettair op drijfzand gebouwd, want het lijkt in strijd met het EU-recht. Als het doorgaat worden vooral kleinere fondsen getroffen en gaan daar de pensioenpremies omhoog.'

De geplande inperking van de koepelvrijstelling heeft geen invloed op btw-vrijstelling die geldt voor fiscale eenheden. Bijvoorbeeld ABP maakt gebruik van deze mogelijkheid. Het fonds hoeft geen btw te betalen aan uitvoerder APG, omdat dit een nauw verweven dochter is van het ambtenarenpensioenfonds. Ook metaalfonds PMT en Pensioenfonds Zorg & Welzijn vormen een fiscale eenheid met hun uitvoerders en zijn daarom niet btw-plichtig. Andere fondsen die klant zijn van deze uitvoerders zijn wel btw-plichtig.